

त्रिवर्षीया सुधार योजना

(२०६८-२०७२)



सम्पर्क ठेगाना
नेपाल सरकार

विज्ञान, प्रविधि तथा वातावरण मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमान्डौ ।

फोन नं. ४२११६४१, ४२११५८६, ४२११७३७, ४२११८६९,

४२११९९६, ४२११६६१, फ्याक्स : ४२११९५४

ईमेल : info@moest.gov.np

वेबसाईट: www.moest.gov.np



नेपाल सरकार

विज्ञान, प्रविधि तथा वातावरण मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमान्डौ

२०६९

प्राक्कथन

निरन्तरको सुधार बाहेक संसारमा सबै विषयहरू परिवर्तनशील हुन्छन् भन्ने परिवर्तनशील हुन्छन् भन्ने परिवर्तन व्यवस्थापनको सिद्धान्त नै रहेको छ । नेपालको सार्वजनिक प्रशासनमा पनि विभिन्न कालखण्डमा सुधारका योजनावद्ध प्रयासहरू नगरिएका होइनन । तथापि ती प्रयासहरूबाट अपेक्षित परिणाम प्राप्त गर्न नसकिएको अवस्था छ । सुधार निरन्तरको प्रकृया भएको तथा योजनावद्ध सुधारबाट मात्र सुधारलाई संस्थागत गरी अपेक्षित नतिजा प्राप्त गर्न सकिने सन्दर्भलाई आत्मसात गरी यस मन्त्रालयले प्रस्तुत त्रिवर्षीय सुधार योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

“वातावरणीय व्यवस्थापन” विकास विधामा महत्वपूर्ण विषयका रूपमा स्थापित भइसकेको छ । विकास प्रकृयाबाट वातावरणमा पर्ने नकारात्मक असरको आँकलन गरी त्यसलाई न्यूनीकरण गर्न नसकेको कारणले अहिले विश्व मौसम परिवर्तनको चपेटामा परेको छ । हाम्रो देश नेपाल यसबाट बढी मात्रामा प्रभावित छ । बढ्दो शहरीकरण, अव्यवस्थित वसोवास, वन फडानी, अनियन्त्रित विषादिको प्रयोग जस्ता आन्तरिक कारणहरूबाट सृजित वातावरणीय समस्याहरूको सामना गर्नुपरिरहेको स्थिति छ । त्यस्तै विज्ञान र प्रविधिको विकासका लागि धेरै संस्थागत प्रयासहरू गर्नु पर्ने अवस्था छ । विज्ञान र प्रविधिका कुन कुन क्षेत्रमा के कस्ता संभावनाहरू छन् र तिनीहरूको विकासका लागि के कस्तो नीति, कार्यक्रम र संस्थागत व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्दछ भन्ने विषयमा दीर्घकालीन सोचका साथ अगाडि बढ्नु पर्ने अवस्था छ ।

उपयुक्त पृष्ठभूमिमा वातावरणीय व्यवस्थापन तथा विज्ञान प्रविधिको विकासका लागि उपयुक्त नीति वातावरण, कानूनी व्यवस्था, प्रभावकारी संस्थागत व्यवस्था, दक्ष मानव संशाधन र उपयुक्त कार्यक्रम तथा प्रभावकारी कार्यान्वयनको आवश्यकता पर्दछ । यस आवश्यकतालाई परिपूर्ति गर्नका लागि यस मन्त्रालयको कार्यसम्पादनमा दक्षता र प्रभावकारीता ल्याउने मुख्य उद्देश्यका साथ यो त्रिवर्षीय सुधार योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ । यस सुधार योजनामा मन्त्रालयका सुधारका क्षेत्रगत विषयको पहिचान, सुधार रणनीति र उपलब्धि मापनका सूचकहरू समेत समावेश गरिएको हुँदा सुधार योजनाको प्रभावकारीता समेत आँकलन गर्न सकिने विश्वास लिएको छु । सुधार योजनाको तयारी कार्यमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुहुने सहसचिव श्री शंकर प्रसाद अधिकारी र यस कार्यमा संलग्न अन्य कर्मचारी साथीहरूलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दै यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आब्हान गर्दछु ।

केशव प्रसाद भट्टराई
सचिव

विषय सूचि

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
१	नीतिगत तथा कानूनी सुधार	१
२	सांगठनिक पुनः संरचना	३
३	भौतिक पूर्वाधार सुधार/विकास	४
४	कार्य सञ्चालन विधिमा सुधार गर्ने	५
५	नतिजामूलक व्यवस्थापन	७
६	मानव संसाधन विकास	८
७	सूचना प्रविधिको प्रयोग	९
८	जलवायू परिवर्तन	११
९	विज्ञान तथा प्रविधि	१२
१०	वातावरण संरक्षण तथा प्रदुषण नियन्त्रण	१५
११	मन्त्रालय मातहतका निकायहरुको सुधार योजना	१७
१२	त्रीबर्षीय सुधार योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	१७

नेपाल सरकार

विज्ञान, प्रविधि तथा वातावरण मन्त्रालय

त्रिबिधीय सुधार योजना, (२०६९-२०७२)

“प्रभावकारी वातावरणीय व्यवस्थापन तथा विज्ञान तथा प्रविधिको विकासका लागि सक्षम एवं सुदृढ निकाय”

क्र.सं.	सुधार	कृयाकलाप	सूचक	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	लागत रु	समय सीमा
१	नीतिगत तथा कानूनी सुधार						
१.१	मन्त्रालयको रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने	मन्त्रालयको रणनीतिक योजना तर्जुमा गोष्ठि गर्ने	गोष्ठी सम्पन्न भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	सबै महाशाखा	१ लाख	२०६९ फागुन
	मन्त्रालयको रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने	मन्त्रालयको रणनीतिक योजना तयार गर्ने	रणनीतिक योजना मस्यौदा तयार	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	सबै महाशाखा	नलाग्ने	२०६९ चैत्र
	रणनीतिक योजना सार्वजनिक गर्ने	रणनीतिक योजना सार्वजनिक गर्ने	रणनीतिक योजना स्वीकृत भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	-	२० हजार	२०६९ बैशाख
१.२	विद्यमान नीति, नियम, योजना, मापदण्ड तथा निर्देशिकाको सामयिक सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूको पहिचान गरी पुनरावलोकन गर्ने	विद्यमान नीति, नियम, योजना, मापदण्ड तथा निर्देशिकाको सामयिक सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूको पहिचान गरी पुनरावलोकन गर्ने	सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूको पहिचान भई पुनरावलोकन	सबै महाशाखा	कानून शाखा	५० हजार	२०६९ चैत्र
१.३	निर्देशि/मापदण्डहरूको कार्यान्वयनलाई कानूनी आधार प्रदान गर्ने वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४ मा संशोधन गर्ने	निर्देशि/मापदण्डहरूको कार्यान्वयनलाई कानूनी आधार प्रदान गर्ने वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४ मा संशोधन गर्ने	नियमावलीमा संशोधन	कानून शाखा	सबै महाशाखा		२०७० आषाढ

१.४	नेपाल पक्ष राष्ट्र भएका वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी महासन्धी, द्विपक्षीय सन्धी-सम्झौताहरूको कार्यान्वयन स्थिति तथा नेपालको अधिकार तथा दायित्व सम्बन्धि अधिकार तथा दायित्वको स्थिति सम्बन्धमा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने	वार्षिक प्रतिवेदन तयार भएको हुने	कानून शाखा	सम्बन्धित महाशाखा	१ लाख	२०७० वैशाख
१.५	सीमेन्ट तथा सीमेन्टजन्य पदार्थको व्यवस्थापन सम्बन्धी विषय वातावरण संरक्षण नियमावलीमा समावेश गर्ने	नियमावली संशोधन भएको हुने	कानून शाखा	वातावरण महाशाखा		२०७० वैशाख
१.६	रोडा, दुइगा, गिट्टी तथा बालुवा व्यवस्थापन सम्बन्धी विषय वातावरण संरक्षण नियमावलीमा समावेश गर्ने	नियमावली तर्जुमा भएको हुने	कानून शाखा	वातावरण महाशाखा		२०७० वैशाख
१.७	अस्पतालजन्य फोहोर व्यवस्थापनको विषय वातावरण संरक्षण नियमावलीमा समावेश गर्ने	नियमावली संशोधन भएको हुने	कानून शाखा	वातावरण महाशाखा		२०७१ आषाढ
१.८	इन्सिनेरेटरको मापदण्ड तर्जुमा गर्ने	मापदण्ड तर्जुमा भएको हुने	वातावरण शाखा	वातावरण महाशाखा	२ लाख	२०७० वैशाख
१.९	हानिकारक फोहरमैला सम्बन्धी नीति तर्जुमा गर्ने	नीति तर्जुमा भएको हुनु पर्ने	वातावरण शाखा	वातावरण महाशाखा	२ लाख	२०६९ चैत्र
१.१०	सूचना प्रविधि गुर्योजनालाई विद्युतीय सुशासन लागू गर्ने गरी परिमार्जन गर्ने ।	सूचना प्रविधि गुर्योजनामा परिमार्जन भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	सूचना प्रविधि तथा विज्ञानहरु महाशाखा		२०७० आषाढ

१.११	विज्ञान तथा प्रविधि सम्बन्धी गुरु योजना तर्जुमा गर्ने	गुरु योजना तर्जुमा भएको हुने	विज्ञान तथा प्रविधि महाशाखा	NAST	लागत अनुमान गर्ने	२०७१ आषाढ
१.१२	जल प्रदुषण मापदण्ड तर्जुमा गर्ने	मापदण्ड तर्जुमा भएको हुने	वातावरण महाशाखा	कानून शाखा		२०७० आषाढ
१.१३	वातावरण संरक्षण कोषलाई विकास समिति ऐन अन्तर्गत सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा अवधारणा पत्र तयार गर्ने तथा संभाव्यता अध्ययन गर्ने	अवधारणा पत्र तथा संभाव्यता अध्ययन भएको हुने	वातावरण महाशाखा	कानून शाखा		२०७० आषाढ
१.१४	रणनीतिक वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (Strategic Environment Impact Assessment) पद्धति लागु गर्ने	SEIA पद्धति लागु भएको हुने	वातावरण महाशाखा			२०७१ आषाढ
	रणनीतिक वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (SEIA) को अवधारणापत्र गरी	अवधारणापत्र तयार गरी छलफल भएको हुने	वातावरण महाशाखा		२० हजार	२०७० आषाढ
१.१५	वातावरण सम्बन्धी वातावरण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीतिको तर्जुमा गर्ने	मस्यौदा तयार भएको हुने	वातावरण महाशाखा	जलवायु परिवर्तन महाशाखा	२ लाख	२०७० आषाढ
	वातावरण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति स्वीकृत गर्ने	वातावरण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति स्वीकृत भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	३ लाख	२०७१ मंसिर

१.१६	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन रणनीति तर्जुमा गर्ने	रणनीति दस्तावेज	जलवायु परिवर्तन महाशाखा		२०७० आश्विन
२	सांगठनिक पुनःसंरचना				
२.१	मन्त्रालयमा डेस्क प्रणाली लागू गरी अधिकृतमूलक संरचना बनाउन अध्ययन गर्ने	अध्ययन प्रतिवेदन तयार भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	सबै महाशाखा	५० हजार
२.२	मन्त्रालयले O & M Survey सम्पन्न गर्ने	O & M Survey सम्पन्न भएको हुने	योजना मूल्याङ्कन तथा प्रशासन		५० हजार
२.३	महाशाखा तथा शाखाहरूको कार्यविवरण पुनरावलोकन गर्ने	कार्यविवरण पुनरावलोकन गरिएको हुने	योजना मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	सबै महाशाखा	१० हजार
२.४	वातावरण संरक्षण विभाग तथा सूचना प्रविधि विभाग स्थापनाको समयवद्ध कार्ययोजना तयार गरी स्थापनाको प्रकृया अगाडी बढाउने	कार्ययोजना तयार भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	वातावरण महाशाखा	नलामने
३	भौतिक पूर्वाधार सुधार/विकास				
३.१	मन्त्रालय परिसरमा आवश्यकता अनुसारको Zones निर्धारण गर्ने	Zones निर्धारण भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	सबै महाशाखा	२०६९ माघ

३.२	प्रत्येक महाशाखाको Zone निर्धारण गरी अन्तर्गतका शाखाहरू महाशाखाको Zone भित्र रहने व्यवस्था गर्ने तथा कार्य प्रवाह (Work Flow) अनुसार Layout मिलाउने	महाशाखागत Zone निर्धारण भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा	लगत अनुमान गर्नुपर्ने	२०६९ फागुन
३.३	मन्त्रालयको परिसरमा वातावरणीय व्यवस्थापन तथा Green Concept लागू गर्ने	अवधारणा पत्र तयार भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	दुई लाख	२०६९ फागुन
३.४	दीर्घकालिन आवश्यकता परिपूर्तिका लागि मन्त्रालयको कार्यालय भवनको निर्माणको लागि अध्ययन गराउने	लागू भएको हुने	योजना मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	वातावरण महाशाखा	छुट्टै लगत अनुमान गर्ने	२०६९ चैत्र
३.५	मन्त्रालय भवनको लागि जग्गा प्राप्तिको कार्य गर्ने	अध्ययन गराइएको हुने	योजना मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	सबै महाशाखा	लगत अनुमान गर्नुपर्ने	२०७० आषाढ
३.६	कार्यालयका सबै शाखा तथा महाशाखा देखिने गरी नक्सा तयार गरी मूलढोका अगाडि राब्ले	नक्सा तयार गरी मूलढोका अगाडी राखिएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन		छुट्टै लगत अनुमान गर्नुपर्ने	२०७० आषाढ
					३० हजार	२०६९ चैत्र

३.७	विभिन्न पदाधिकारीहरूले प्राप्त गर्ने सुविधा सम्बन्धी मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने	मापदण्ड तयार गरी लागू गरिएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	३० हजार	२०७० जेष्ठ
३.८	मन्त्रालयका पुराना सवारी साधन लिलाम गर्ने	लिलाम गरिएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	३० हजार	२०६९ फागुन
३.९	सा मन्त्रीको सचिवालयको सुदृढीकरण गर्ने Documentation Centre को व्यवस्था गर्ने (Newsletter, publication and distribution Visitor Management गर्ने	Documentation Centre स्थापना / Visitor व्यवस्थापन भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	१ लाख	२०६९ फागुन
३.१०	पुस्तकालय सुदृढीकरण गर्ने	पुस्तकालय व्यवस्थित भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन	४ लाख	२०७० आषाढ
४	कार्य सञ्चालन विधिमा सुधार गर्ने				
४.१	नेपाल पक्ष भएका वातावरणसँग सम्बन्धीत सन्धी/संझौताहरूको सम्पर्क डेस्क तोक्ने	सम्पर्क डेस्क तोकिएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा महाशाखा	नलाने	२०६९ पौष
४.२	सञ्चालन कार्यविधि (Standard Operating Procedure) तयार गर्नुपर्ने विषयहरू पहिचान गर्ने	SOP तयार गर्ने क्षेत्रहरू पहिचान भएको हुने	सबै महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	२०६९ माघ

४.३	सबै महाशाखाहरूको कार्य सञ्चालन कार्यविधि (Standard Operating Procedure) तर्जुमा गर्ने	Standard Operating Procedure तयारीको सम्बन्धमा जानकारीमूलक छलफल कार्यक्रम आयोजना गर्ने	छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा	२० हजार	२०६९ माघ
४.४	वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको SOP तयार गर्ने	महाशाखाहरूको Standard Operating Procedure तर्जुमा गर्ने	SOP तयार भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	३० हजार	२०७० आषाढ
४.५	पहिचान गरिएका अन्य क्षेत्रहरूको SOP तयार गर्ने	Standard Operating Procedure तयार गर्ने	SOP तयार भएको हुने	सम्बन्धीत महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	लगत अनुगमन गर्नुपर्ने	२०७० आषाढ
४.६	वातावरणीयप्रभाव मूल्यांकन परीक्षण (EIA Audit) को कार्यविधि तथा निर्देशिका तयार गर्ने ।	EIA Audit सम्बन्धी गोष्ठी गर्ने EIA Audit को निर्देशिका तयार गर्ने	गोष्ठी सम्पन्न भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	१ लाख	२०७० फागुन
			निर्देशिका तयार भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	५० लाख	२०७१ आषाढ

४.७	EIA Review Committee मा रहने विज्ञहरूको नामावली (Rester) अध्यावधिक गर्न	Rester अध्यावधिक भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	२० हजार	२०६९ माघ
४.८	नागरिक वडापत्रलाई अध्यावधिक गर्ने	अध्यावधिक भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा	५० हजार	२०६९ माघ / निरन्तर
५	नतिजामूलक व्यवस्थापन					
५.१	महाशाखा/शाखागत कार्यविवरणको परिमार्जन गरी लागु गर्ने	परिमार्जित कार्य विवरण लागु भएको हुने	सबै महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	नलाग्ने	२०६९ चैत्र
५.२	मन्त्रालयको महाशाखागत/शाखागत सूचक सहितको मासिक/बार्षिक कार्यसम्पादन लक्ष्य निर्धारण गर्ने	लक्ष्य निर्धारण भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सम्बन्धीत सबै महाशाखा	नलाग्ने	२०६९ बैष महिनाभित्र/हरेक आ.व.को श्रावण मसान्त भित्र
५.३	नतिजामूलक कार्यसम्पादन ढाँचा (Result Framework) तयार गर्ने	नतिजामूलक कार्यसम्पादन ढाँचा तयार भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सम्बन्धीत सबै महाशाखा	१ लाख	२०७० मंसिर

५.४	कार्यसम्पादन सूचक तथा Benchmarking तयार गर्ने	सूचक तथा Benchmarking तयार भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सम्बन्धीत सबै महाशाखा	५० हजार	२०७० माघ
५.५	नतिजामूलक कार्यसम्पादन ढाँचा र कार्यविवरण एकीकरण गर्ने	नतिजामूलक कार्यसम्पादन ढाँचा र कार्यविवरण एकीकरण भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सम्बन्धीत सबै महाशाखा	५० हजार	२०७० भाद्र
५.६	प्रत्येक कर्मचारीसँग कार्यसम्पादन करार गर्ने/कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन मापदण्ड तयार गर्ने	कार्यसम्पादन करार भएको हुने, मूल्याङ्कन मापदण्ड तयार भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा		पहिलो पटक २०७० आश्विन/ हरेक वर्ष श्रावण मसान्त
५.७	कार्यसम्पादन करारको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन संयन्त्र गठन गर्ने	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन संयन्त्र गठन गरिएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा	नलाग्ने	२०७० आश्विन
५.८	सर्वोत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने महाशाखा/शाखा/ कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने	पुरस्कृत गरिएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सम्बन्धीत सबै महाशाखा	नलाग्ने	हरेक वर्ष श्रावण मसान्त

५.९	कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली (Performance Based Incentive System) विकास गर्ने	कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली विकास भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सम्बन्धीत सबै महाशाखा	५० हजार	२०७० मङ्सिर
६	मानव संसाधन विकास					
६.१	स्वदेशी तथा वैदेशिक तालीम, गोष्ठी, कार्यशाला तथा सम्मेलनमा कर्मचारी मनोनयन गर्ने मापदण्ड/निर्देशिका तयार गरी लागू गर्ने	मापदण्ड/निर्देशिका तयार भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा		२०६९ माघ
६.२	विदेश भ्रमणको अभिलेख व्यवस्थापनका लागि सफ्टवेयर तयार गर्ने	सफ्टवेयर तयार भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा		२०६९ माघ
६.३	मन्त्रालयका कर्मचारीहरूको लागि आचार संहिता तर्जुमा गरी लागू गर्ने	आचार संहिता लागू भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा		२०७० आषाढ
६.४	मन्त्रालयका कर्मचारीहरूका लागि अल्पकालिन तालीमका क्षेत्रहरू पहिचान गर्ने	तालीमका क्षेत्रहरू पहिचान गरिएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा		२०७० फागुन

६.५	प्रत्येक COP, MOP मा प्रस्तुतभएका नेपालको Status Paper, Intervention Notes को संगालो तयार गरी मन्त्रालयको Website मा राख्ने	Password Protection सहित वेब साइटमा राखिएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा	२०६९ चैत्र/निरन्तर
६.६	अर्धवार्षिक र बार्षिक रुपमा मन्त्रालयको News Letter प्रकाशित गर्ने	News Letter प्रकाशित गरिएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा	२०७० आषाढ/निरन्तर
७	सूचना प्रविधिको प्रयोग				
७.१	मन्त्रालयलाई e-Government तथा Paper Less Government को नमुनाको रुपमा विकास गर्ने ५ बर्षे योजना तयार गर्ने	योजना तयार भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	२०७० आषाढ
७.२	विद्यमान Web Site लाई Web Portal को रुपमा विकास गरी बढी Interactive बनाउने	योजना तयार भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि महाशाखा	२०६९ चैत्र
७.३	Climate Change Knowledge Management Portal लाई स्टरोन्नति गरी सर्वसाधारणको पहुँच बढाउने	Portal को प्रयोग बढ्ने	जलवायु परिवर्तन महाशाखा	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि महाशाखा	२०७० आषाढ

७.४	Science and Technology Knowledge management Portal को विकास गरी प्रयोगमा ल्याउने	Portal को विकास भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	३ लाख	२०७१ आषाढ
७.५	वातावरण अनुगमनबाट प्राप्त हुने तथ्यांकहरूलाई एक online database बनाईपारदर्शी बनाउने	वातावरण अनुगमन तथ्याङ्कहरू Online मा उपलब्ध हुने	वातावरण महाशाखा	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि महाशाखा	५ लाख	२०७२ आषाढ
७.६	A-Attendance प्रणालीलाई Fault Proof, Secure, Authentic and Auditable बनाई नमूना प्रणालीको रूपमा विकास गर्ने	भर्पदो E-attendance attendance हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि महाशाखा	३ लाख	२०७० माघ
७.७	सबै अधिकृत स्तरको कर्मचारीहरूलाई अनिवार्य रूपमा मन्त्रालयको Domain भएको Email id प्रयोगको व्यवस्था तथा Groupu Mail को प्रयोगबाट document sharing को व्यवस्था गर्ने	मन्त्रालयमा e-mail सुविधाको अधिकतम प्रयोग भएको हुनेछ	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि महाशाखा	लागत नलार्ने	२०६९ फाल्गुन
७.८	मन्त्रालयमा Video Conferencing सुविधा स्थापना गर्ने	मन्त्रालयमा Video Conferencing Center व्यवस्थापन भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि महाशाखा	वातावरण महाशाखा	१५ लाख	२०७० माघ

७.९	Internet (Groupware) माध्यमबाट Document sharing, Meeting Scheduling, Messaging तथा अन्य कार्यप्रणालीलाई सहजीकरण गर्ने	Paper Less work flow को सुस्वात भएको हुनेछ ।	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	८ लाख	२०७१ आषाढ
७.१०	E-registratyon तथा Document Tracing प्रणालीको विकास गरि प्रयोगमा ल्याउने	Document Tracing प्रयोग भएको हुने	विज्ञान तथा प्रविधि महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	४ लाख	२०७० आषाढ
८	जलवायु परिवर्तन					
८.१	जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धमा NAPA / LAPA ले निर्दिष्ट गरेका कृयाकलापहरुको वार्षिक कार्ययोजना तयारी गरी Follow गड गर्ने	वार्षिक कार्ययोजना तयार भएको हुने	जलवायु परिवर्तन महाशाखा	वातावरण महाशाखा		२०६९ माघ
८.२	मन्त्रालयको Climate Change Knowledge Management Portal लाई Science, Environment and Climate Change Portal को रुपमा विकास गर्ने/अध्यावधिक गर्ने	पोर्टल अद्यावधिक गरिएको हुने	जलवायु परिवर्तन/वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा		२०६९ चैत्र
८.३	CDM Standardized Baseline तयार गर्ने	Baseline तयार भएको हुने	जलवायु परिवर्तन महाशाखा	वातावरण महाशाखा	छुट्टै लागत अनुमान हुनुपर्ने	२०७१ आषाढ

८.४	CDM Promotion and Communication कार्यक्रममा समावेश गर्ने	बार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरिएको हुने	जलवायु परिवर्तन महाशाखा	वातावरण महाशाखा	२०७० श्रावण
८.५	CDM को PIN/PDD स्वीकृत गर्ने	PIN/PDD स्वीकृत भएको हुने	जलवायु परिवर्तन महाशाखा		२०७० आषाढ
८.६	UNFCCC COP को बैठकमा सहभागिताको बार्षिक तयारी कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने	कार्यक्रम तर्जुमा भएको हुने	जलवायु परिवर्तन महाशाखा		प्रत्येक बर्षको पौष
८.७	जलवायु परिवर्तन केन्द्र तथा कोष स्थापना गर्ने	केन्द्र तथा कोष स्थापना भएको हुने	जलवायु परिवर्तन महाशाखा	लागत अनुमान हुनुपर्ने	२०७१ आषाढ
९	विज्ञान तथा प्रविधि				
९.१	Bio-Technology Centre स्थापना गर्ने	गठन आदेश स्वीकृत गर्ने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा	कानून शाखा	२०७० मंसिर
	स्थापना गर्ने	स्थापना भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	२०७१ आषाढ

९.२	Space Technology Centre स्थापना गर्ने	गठन आदेश स्वीकृत गर्ने	गठन आदेश स्वीकृत हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा	कानून शाखा		२०७० मंसिर
		स्थापना गर्ने	स्थापना भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रवर्द्धन महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	बजेट अनुमान गर्नुपर्ने	२०७१ आषाढ
९.३	Nuclear Technology Centre स्थापना गर्ने	गठन आदेश स्वीकृत गर्ने	गठन आदेश स्वीकृत भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा	कानून शाखा		२०७० मंसिर
		स्थापना गर्ने	स्थापना भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	बजेट अनुमान गर्नुपर्ने	२०७१ आषाढ
९.४	सरकारी निकायहरूको Web Security Audit गर्ने	Web Security Audit	Web Security Audit भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा			२०७० आषाढ/निरन्तर
९.५	सरकारी तथा अर्धसरकारी निकायका विज्ञान प्रयोगशालाहरूको Accreditation कार्ययोजना तयार गर्ने	Accreditation कार्ययोजना	Accreditation कार्ययोजना तयार भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा			२०७० फागुन

१.६	विज्ञान तथा प्रविधि सम्बन्धी डाटाबेस तयार गर्ने	डाटाबेस तयार भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा		लागत अनुमान महाशाखा	२०७० चैत्र
१.७	Science Learning Centre स्थापना गर्ने	स्थापना भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	लागत अनुमान राख्नुपर्ने	२०७० आषाढ
१.८	विज्ञान तथा प्रविधि विषयको अनुसन्धान र विकासको लागि विश्वविद्यालयसँग सहकार्यका लागि कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने	सहकार्यको क्षेत्र र प्रकृया पहिचान भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा			२०६९ माघ
१.९	मौलिक प्रविधि प्रवर्द्धन कार्यक्रम तयार गर्ने	कार्यक्रम तर्जुमा भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा			२०६९ माघ
१.१०	IAEA सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी संझौताको कार्यान्वयन कार्ययोजना तर्जुमा गर्ने	कार्ययोजना तर्जुमा भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा	कानून शाखा		२०६९ माघ
१.११	सूचना प्रविधिमा खोज अनुसन्धान र प्रयोग सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने	कार्ययोजना तर्जुमा भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा			२०६९ माघ

१.१२	GEA Guideline तयार गर्ने	Guideline तयार भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा			२०७० आषाढ
१.१३	प्रतिभा पलायन रोकथामको रणनीति तर्जुमा गर्ने	रणनीति तर्जुमा भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा			२०७० मंसिर
१.१४	प्रतिभा खोजी गरी (talent Hunting) गरी विद्वत्बृत्ति प्रदान गर्ने	विद्वत्बृत्ति कार्यक्रम संचालन भएको हुने	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा			२०७१ आषाढ
१.१५	परमाणु ऊर्जाको माग तथा प्रयोगको संभाव्यता अध्ययन गराउने	संभाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि प्रवर्द्धन महाशाखा		५ लाख	२०७० चैत्र
१०	वातावरण संरक्षण तथा प्रदूषण नियन्त्रण					
१०.१	वायु गुणस्तर मापन स्टेशनहरूलाई पुनः सञ्चालनमा ल्याउने	चारवटा स्टेशन सञ्चालनमा आएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	४ लाख	२०६९ माघ
	बाँकी तीन स्टेशनलाई सञ्चालनमा ल्याउने	बाँकी तीन स्टेशनलाई सञ्चालनमा आएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	छुट्टै लागत अनुमान गर्नुपर्ने	२०७० वैशाख

१०.२	पोखरा, वीरगञ्ज, विराटनगर, बुटवल, भरतपुर र नेपालगञ्जमा दुई दुई वटा वायु गुणस्तर मापन स्टेशन स्थापना गर्ने	विकास साभेदारको पहिचान तथा श्रोतको व्यवस्था संभाव्य अध्ययन गर्ने	विकास साभेदारको पहिचान तथा श्रोतको व्यवस्था संभाव्य अध्ययन भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	छुट्टै लागत अनुमान गर्नुपर्ने	२०७० आषाढ
१०.३	वार्षिक अनुगमन कार्यक्रम तयार गर्ने	थप ६ स्थानमा वायु गुणस्तर मापन स्टेशन स्थापना गर्ने	थप ६ स्थानमा वायु गुणस्तर मापन स्टेशन स्थापना भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	छुट्टै लागत अनुमान गर्नुपर्ने	२०७१ आषाढ मसान्त
		प्लास्टिक भोला नियमन तथा नियन्त्रण अनुगमन	वार्षिक अनुगमन कार्यक्रम तयार भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	२ लाख	२०६९ पौष/प्रत्येक वर्ष श्रावण
		गिटी, ढुङ्गा, वालुवाको उत्खननको स्थलगत अनुगमन	वार्षिक अनुगमन कार्यक्रम तयार भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	५ लाख	२०६९ पौष/प्रत्येक वर्ष श्रावण

	वातावरणीय प्रदूषण रोकथाम/नियन्त्रणका लागि स्थलगत अनुगमन तथा नमूना विश्लेषणको कार्यक्रम	वार्षिक अनुगमन कार्यक्रम तयार भएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	२ लाख	२०६९ पौष/प्रत्येक वर्ष श्रावण
	इटा उद्योगको Stake Emission Monitoring अनुगमन	वार्षिक अनुगमन कार्यक्रम तयार भएको हुने	वातावरण महाशाखा		१ लाख	२०६९ पौष/प्रत्येक वर्ष श्रावण
	सर्वोच्च अदालतको फैसला कार्यान्वयन अनुगमन गर्ने	अनुगमन प्रतिवेदन तयार भएको हुने	कानून महाशाखा		५० हजार	निरन्तर
१०.४	वार्षिक वातावरण स्थिति प्रतिवेदन तयार गर्ने	वार्षिक वातावरण स्थिति प्रतिवेदन तयार भएको हुने	वातावरण महाशाखा		१ लाख	२०६९ पौष/प्रत्येक वर्ष अश्विनसम्म
१०.५	दीर्घायु विषादी तथा PCBs सुरक्षित व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने	व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्जुमा भएको हुने	वातावरण महाशाखा		नलाग्ने	२०६९ माघ
१०.६	Background Study in Lead in Paint	अध्ययन भएको हुने	वातावरण महाशाखा		१ लाख	२०७० आषाढ
१०.७	EIA प्रतिवेदनहरूको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने	अभिलेख व्यवस्थापन गरिएको हुने	वातावरण महाशाखा	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	१ लाख	२०६९ माघ

१०.८	Eco-Village तथा संरक्षण क्षेत्र घोषणा गर्ने संभाव्यता अध्ययन गर्ने	संभाव्यता अध्ययन	वातावरण महाशाखा	१ लाख	२०७० आषाढ
१०.९	EIA सम्बन्धमा देखिएका समस्या समाधान गर्न सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन	वातावरण महाशाखा	३ लाख	२०६९ पौष / आवश्यकता अनुसार
११	मन्त्रालय मातहतका निकायहरूको सुधार योजना: (DHM, NAST, AEPC, OCCA, AFSL, NITC)				
११.१	सुधार योजना तयार गर्ने समयसीमा सहित निर्देशन दिने	निर्देशन दिइएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा		२०६९ पौष
११.२	निकायगत सुधार योजनाको मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिन समय सीमा सहित निकायगत समितिहरू गठन गर्ने	समितिहरू गठन गरिएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा	२०६९ पौष
११.३	मन्त्रालय तहमा छलफल गर्ने	छलफल भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा	२०६९ पौष
११.४	निकायगत सुधार योजना स्वीकृत गर्ने	सुधार योजना स्वीकृत भएको हुने	योजना, मूल्याङ्कन तथा प्रशासन महाशाखा	सबै महाशाखा	२०६९ चैत्र दोस्रो हप्ता

त्रीबर्षीय सुधार योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन					
१२	सुधार योजना निर्देशक समिति/SMT: मासिक प्रगति मूल्याङ्कन	सचिव			प्रत्येक महिना
१२.१	Roform and Change Team (RCT): सचिवको संयोजकत्वमा प्रत्येक १५ दिनमा	सचिव			प्रत्येक १५ दिनमा
१२.२	साप्ताहिक रुपमा प्रगति समिक्षा गर्ने	सह सचिव	सबै शाखाहरु		प्रत्येक हप्ता